

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

DRUGO ODJELJENJE

PREDMET SINEX DOO PROTIV CRNE GORE

(Predstavka br. 44354/08)

PRESUDA

STRAZBUR

5. septembar 2017.godine

Ova presuda je pravosnažna ali može biti predmet redakcijske izmjene.

U predmetu Sinex DOO protiv Crne Gore,

Evropski sud za ljudska prava (Drugo odjeljenje), na zasjedanju Vijeća u sastavu od:

Paul Lemmens, *predsjednik*,

Nebojša Vučinić,

Stéphanie Mourou-Vikström, *sudije*,

i Hasan Bakirci, *zamjenik sekretara odjeljenja*,

Na vijećanju na zatvorenoj sjednici održanoj 4. jula 2017. godine, donosi sledeću presudu koja je usvojena tog dana:

POSTUPAK

1. Predmet je pokrenut na osnovu predstavke (br 44354/08) protiv Crne Gore koja je podnešena Sudu na osnovu člana 34 Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu "Konvencija") od strane Sinex DOO, privatne kompanije sa sjedištem u Beogradu, Srbija, (u daljem tekstu "podnosilac predstavke") 12. septembra 2008. godine.

2. Podnosioca predstavke je zastupao g-din R. Kojić, advokat iz Beograda. Vladu Crne Gore (u daljem tekstu "Vlada") je zastupala njihova zastupnica, g-đa Valentina Pavličić.

3. Dana 21. maja 2015. godine predstavka je komunicirana Vladi.

4. Vlada je uložila prigovor na ispitivanje predstavke od strane Komiteta. Nakon razmatranja prigovora Vlade, Sud ga je odbacio.

ČINJENICE**OKOLNOSTI PREDMETA**

5. Podnosilac predstavke je privatna kompanija koja je osnovana 1989. godine i registrovana u Beogradu.

A. Pozadina predmeta

6. Dana 9. septembra 2003. godine, podnosilac predstavke i Beranka AD, društvena firma, zaključili su sporazum o garanciji. Kako bi se obezbijedilo plaćanje obaveza po osnovu ovog sporazuma, podnosilac predstavke i Beranka AD su zaključili aneks br. 1 Ugovora o fiducijarnom prenosu prava svojine na podnosioca predstavke. U ovom aneksu imovina koja je ponuđena kao zalog je bila: (a) imovina br. 6 – magacin; (b) imovina

br. 29 – elektrana; (c) imovina br. 30 – kotlarnica; (d) imovina br. 9 – laboratorija; i (e) imovina PM2 (mašine za papir).

7. Dana 31. oktobra 2003. godine fiducijarni prenos imovine Beranke AD na podnosioca predstavke je registrovan kod Direkcije za nekretnine, Područna jedinica Berane.

8. Dana 8. aprila 2004. godine, Privredni sud u Bijelom Polju je otvorio stečajni postupak u “Beranka AD”.

9. Dana 5. juna 2004. godine podnosilac predstavke je prijavio potraživanje u ovim postupcima.

10. Dana 17. septembra 2004. godine Privredni sud je odbio da prihvati postojanje potraživanja.

B. Prvi niz upravnih postupaka

11. Nakon odluke od 17. septembra 2004. godine, 11. oktobra 2004. godine stečajni upravnik Beranke AD je podnio zahtjev Upravi za nekretnine, Područna jedinica Berane u kojem je tražio brisanje fiducijarnog prenosa imovine na podnosioca predstavke. Istog dana je Direkcija za nekretnine, usvojila njegov zahtjev.

12. Dana 5. novembra 2004. godine podnosilac predstavke je uložio žalbu Upravi za nekretnine, područna jedinica Berane. Dana 26. novembra 2004. godine Područna jedinica Uprave za nekretnine je preinačila navedenu odluku.

13. Dana 13. aprila 2005. godine Direkcija za nekretnine u Podgorici je poništila obje odluke po žalbi i vratila predmet na ponovno odlučivanje.

14. Dana 1. juna 2005. godine, područna jedinica Direkcije za nekretnine u Beranama ponovo je registrovala fiducijarni prenos imovine br. 6 i br. 9, kao i PM2, ali je odbila da ponovo registruje fiducijarni transfer imovine br. 29 i 30.

15. Dana 22. novembra 2005. godine, Direkcija za nekretnine u Podgorici je potvrdila ovu odluku.

16. Podnosilac predstavke je uložio žalbu Upravnom sudu. Dana 6. februara 2007. godine Upravni sud je poništio odluku Uprave za nekretnine u Podgorici i vratio predmet na ponovno postupanje Upravi za nekretnine u Beranama. Predmet je još uvijek u toku pred tim organom.

17. Dana 11. aprila 2007. godine Upravni sud je donio izvršnu odluku naređujući upis fiducijarnih prava podnosioca predstavke u odnosu na svu imovinu.

C. Drugi niz upravnih postupaka

18. Nakon odluke Privrednog suda od 17. septembra 2004. godine (vidjeti gornji stav 10), podnosilac predstavke je uložio prigovor. Ročišta u vezi ovog prigovora su održana 11. avgusta 2004. godine, 31. maja 2005.

godine i 17. aprila 2006. godine. Dana 24. avgusta 2006. godine Privredni sud je odbio prigovor podnosioca predstavke.

19. Dana 17. januara 2007. godine Direkcija za nekretnine u Beranama je ponovo izbrisala fiducijarni prenos imovine Beranke AD iz javnog registra. Dana 24. februara 2007. godine podnosilac predstavke je uložio žalbu na ovu odluku.

20. Dana 3. septembra 2007. godine Ministarstvo finansija je potvrdilo odluku Uprave za nekretnine o brisanju fiducijarnih prava podnosioca predstavke.

21. Dana 8. jula 2008. godine, nakon žalbe koju je podnio podnosilac predstavke, Upravni sud je poništio odluku Ministarstva i vratio predmet na ponovno razmatranje Upravi za nekretnine u Beranama.

22. Dana 2. oktobra 2008. godine Direkcija za nekretnine Berane je odredila uklanjanje prava podnosioca predstavke nad imovinom Beranka AD iz javnog registra.

23. Dana 9. aprila 2009. godine, Ministarstvo finansija je poništilo odluku od 2. oktobra 2008. godine i vratilo predmet na prvostepeno ponovno postupanje.

24. Dana 8. aprila 2010. godine Direkcija za nekretnine Berane je obustavila postupak jer joj je bila potrebna dokumentacija koje nije bilo u spisima predmeta koji je bio u radu pred Privrednim sudom. Ova odluka je poništena odlukom Ministarstva finansija i predmet je vraćen na ponovno prvostepeno postupanje.

25. Dana 26. oktobra 2011. godine Direkcija za nekretnine je donijela odluku kojom se dozvoljava brisanje prava podnosioca predstavke iz javnog registra. Isti organ je potvrdio tu odluku 2. novembra 2011. godine.

26. Dana 16. novembra 2011. godine, podnosilac predstavke je uložio prigovor Ministarstvu finansija.

27. Dana 9. jula 2012. godine podnosilac predstavke je takođe uložio žalbu Upravnom sudu. Dana 30. novembra 2012. godine Upravni sud je donio odluku u korist podnosioca predstavke i naredio Ministarstvu finansija da ponovo razmotri prethodni prigovor podnosioca predstavke.

28. Dana 14. juna 2013. godine Ministarstvo finansija je vratilo predmet na prvostepeno ponovno postupanje. Postupci su još uvijek u toku pred Upravom za nekretnine u Beranama.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANA 6 STAV 1 KONVENCIJE

29. Podnosilac predstavke se žalio na osnovu člana 6 stav 1 Konvencije na dužinu trajanja upravnih postupaka u vezi sa upisom njegovih fiducijarnih prava. U odnosnom dijelu, ovaj član glasi:

“Tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ... svako ima pravo na ... suđenje u razumnom roku pred ...sudom“

A. Prihvatljivost

30. Vlada je navela da podnosilac predstavke nije iscrpio sve dostupne domaće pravne lijekove.

31. Podnosilac predstavke je osporio ovaj argument.

32. Sud navodi da u vrijeme kada je ova predstavka podnešena, u Crnoj Gori nije bilo djelotvornih pravnih lijekova u vezi sa dužinom trajanja postupka. Konkretno, kontrolni zahtjev je postao djelotvoran od 4. septembra 2013. godine (vidjeti *Vukelić protiv Crne Gore*, br. 58258/09, stav 85 od 4. juna 2013. godine), tužba za pravično zadovoljenje je postala djelotvorna od 18. oktobra 2016. godine (vidjeti *Vučeljić protiv Crne Gore*, (odl.), br. 59129/15, stav 30, od 18. oktobra 2016. godine), dok je ustavna žalba postala efikasna od 20. marta 2015. godine (vidjeti *Siništaj i dr. protiv Crne Gore*, br. 1451/10 i 2 dr, stav 123, od 24. novembra 2015 i *Vučeljić protiv Crne Gore*, (odl.), gore navedena, stav 31). U tom smislu, Sud mora da zaključi da, s obzirom da prije podnošenja predstavke Sudu podnosilac predstavke nije na raspolaganju imao efikasne pravne lijekove, primjedbe Vlade moraju biti odbačene.

33. Sud primjećuje da ova žalba nije očigledno neosnovana u smislu člana 35 stav 3 (a) Konvencije. Dalje primjećuje da nije neprihvatljiva po bilo kom drugom osnovu. S toga predstavka mora biti proglašena prihvatljivom.

B. Osnovanost

34. Podnosilac predstavke se žalio da upravni postupci koji se tiču registracije njegovih fiducijarnih prava nijesu okončani u razumnom roku kako je predviđeno članom 6 stav 1 Konvencije.

35. Vlada je zauzela stav da nije bilo povrede člana 6 stav 1 Konvencije.

36. Sud primjećuje da su bila dva niza upravnih postupaka u ovom predmetu.

37. Prvi niz upravnih postupaka je pokrenut od strane stečajnog upravnika 11. oktobra 2004. godine. Ipak, period koji se uzima u obzir

počinje 5. novembra 2004. godine, koji je datum kada je podnosilac predstavke uložio žalbu Upravi za nekretnine Berane (vidjeti gornji stav 12). Dana 6. februara 2007. godine Upravni sud je vratio predmet na ponovno postupanje Upravi za nekretnine Berane i predmet je još uvijek u toku pred tim organom. Prvi niz postupaka je na osnovu toga već trajao dvanaest godina i osam mjeseci.

38. Drugi niz upravnih postupaka je započet 24. februara 2007. godine (vidjeti gornji stav 19) i trenutno je u toku pred Upravom za nekretnine Berane. Na osnovu toga, drugi niz postupaka traje već više od deset godina i četiri mjeseca.

39. Sud takođe primjećuje da se oba niza upravnih postupaka tiču istog pitanja. Izgleda da je dana 17. januara 2007. godine Direkcija za nekretnine Berane pokrenula drugi niz postupaka dok je prvi niz postupaka još uvijek bio u toku. U skladu sa ustanovljenom praksom Suda kada su u pitanju različiti nizovi postupaka koji se odnose na isto pitanje, ovi postupci se posmatraju kao cjelina u svrhu analize člana 6 stav 1 (vidjeti *Cravenco protiv Moldavije*, br. 13012/02, stav 46-49 od 15. januara 2008. godine). Na osnovu toga, period koji se uzima u razmatranje u konkretnom predmetu je započeo 5. novembra 2004. godine, koji je datum kada je podnosilac predstavke uložio žalbu Upravi za nekretnine Berane u prvom nizu postupaka (vidjeti *Stanka Mirković i dr. protiv Crne Gore*, br. 33781/15 i 3 dr., stav 54, od 7. marta 2017. godine) i još uvijek je u toku. Ukupna dužina trajanja postupka je na osnovu toga već dvanaest godina i osam mjeseci.

40. Sud ponavlja da razumnost dužine trajanja postupka mora biti procijenjena u svijetlu okolnosti slučaja i u odnosu na sledeće kriterijume: kompleksnost predmeta, ponašanje podnosioca predstavke i relevantnih organa kao i što je bilo za podnosioca predstavke pitanje u sporu (vidjeti, među mnogim drugim, *Frydlender protiv Francuske* [VV], br. 30979/96, stav 43, ECHR 2000-VII).

41. Ispitujući sav materijal koji mu je dostavljen, Sud smatra da Vlada nije iznijela ni jednu činjenicu ili argument koji bi ga mogao ubijediti da donese drugačiji zaključak u ovom predmetu. Imajući u vidu sudsku praksu, naročito u predmetima koji pokreću pitanja slična onima u ovom predmetu, karakteristične po ponovnim ispitivanjima od strane nižih organa nakon ponovnog postupanja viših organa (vidjeti, između ostalih, *Stanka Mirković i dr. protiv Crne Gore*, gore navedena, stav 55), Sud smatra da je u ovom predmetu dužina trajanja postupka bila prekomjerna i da nije ispunila zahtjev "razumnog vremena".

42. Na osnovu toga, postojala je povreda člana 6 stav 1.

II. NAVODNA POVREDA ČLANA 13 KONVENCIJE

43. Podnosilac predstavke se žalio na nedostatak domaćeg djelotvornog pravnog lijeka, kako je zagantovano članom 13 Konvencije, u kojem je navedeno sledeće:

“Svako kome su povrijeđena prava i slobode predviđene ovom Konvencijom ima pravo na djelotvoran pravni lijek pred nacionalnim vlastima, bez obzira jesu li povredu izvršila lica koja su posupala u službenom svojstvu.”

44. Vlada nije dala komentare.

45. Uzimajući u obzir nalaze iz prethodnih predmeta, Sud je utvrdio da je takođe bilo povrede člana 13 Konvencije u ovom predmetu, skupa sa članom 6 stav 1, zbog nedostatka djelotvornog pravnog lijeka na osnovu domaćeg zakona a u vezi žalbi podnosioca predstavke na dužinu trajanja spornih postupaka (vidjeti *Stanka Mirković i dr. protiv Crne Gore*, gore navedena, stav 63, vidjeti takođe *Stakić protiv Crne Gore*, br. 49320/07, stav 59-60, od 2. oktobra 2012. godine).

III. DRUGE NAVODNE POVREDE KONVENCIJE

46. Podnosilac predstavke se takođe žalio na povredu njegovih imovinskih prava zagantovanih članom 1 Protokola 1 Konvencije koji glasi:

“Svako fizičko i pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom i opštim načelima međunarodnog prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne utiču na pravo države da primjenjuje zakone koje smatra potrebnim da bi regulisala korištenje imovine u skladu sa opštim interesima ili da bi obezbijedila naplatu poreza ili drugih dažbina ili kazni.”

47. Vlada je osporila ovu žalbu.

48. Ipak, imajući na umu da relevantni domaći organi tek treba da odluče o upisu fiducijarnih prava podnosioca predstavke u javni registar, Sud smatra da je ova žalba preuranjena.

49. Na osnovu toga, mora se odbaciti zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih lijekova, na osnovu člana 35 stav 1 i 4 Konvencije.

IV. PRIMJENA ČLANA 41 KONVENCIJE

50. Član 41 Konvencije predviđa:

“Kada Sud utvrdi prekršaj Konvencije ili protokola uz nju, a unutrašnje pravo Visoke strane ugovornice u pitanju omogućava samo djelimičnu odštetu, Sud će, ako je to potrebno, pružiti pravično zadovoljenje oštećenoj strani.”

A. Šteta

51. Podnosilac predstavke je tražio 9.000,00 eura na ime nematerijalne štete.

52. Vlada je osporila ovaj zahtjev.

53. Po mišljenju Suda, jasno je da je podnosilac predstavke pretrpio određenu nematerijalnu štetu koja je proistekla iz povrede njegovih prava zagarantovanih članom 6 i 13 Konvencije, koja treba da se nadoknadi. Praveći procjenu na jednakim osnovama, kako je propisano članom 41 Konvencije, Sud dodjeljuje podnosiocu predstavke 5.500,00 eura na ime nematerijalne štete, plus bilo kakvi porezi ili takse koji mogu biti naplaćeni.

B. Troškovi

54. Podnosilac predstavke je takođe tražio 31.500,00 eura na ime troškova nastalih pred Sudom.

55. Vlada je osporila ovaj zahtjev.

56. Uzimajući u obzir dokumenta koja je imao u posjedu i postojeću sudsku praksu, Sud smatra razumnim da odredi iznos od 500,00 eura za pokrivanje troškova postupaka pred Sudom.

C. Kamata

57. Sud smatra da je primjereno da kamatna stopa bude zasnovana na najnižoj kamatnoj stopi Evropske centralne banke uz dodatak od tri procenta poena.

SA OVIH RAZLOGA, SUD, JEDNOGLASNO,

1. *Proglašava* prihvatljivim žalbe na osnovu člana 6 stav 1 i člana 13 Konvencije;
2. *Proglašava* žalbu na osnovu člana 1 Protokola 1 neprihvatljivom;

3. *Utvrdjuje* da je bilo povrede člana 6 stav 1 Konvencije;
4. *Utvrdjuje* da je bilo povrede člana 13 Konvencije;
5. *Utvrdjuje*
 - (a) da tužena država treba da isplati podnosiocu predstavke, u roku od tri mjeseca od dana kada ova presuda postane konačna, u skladu sa članom 44 stav 2 Konvencije, sledeće iznose:
 - (i) 5.500,00 eura (pet hiljada i pet stotina eura), plus svi porezi koji se mogu naplatiti, na ime nematerijalne štete;
 - (ii) 500,00 eura (pet stotina eura), plus svi porezi koji se mogu naplatiti, prvom podnosiocu predstavke, na ime troškova postupka;
 - (b) da će se od dana isteka gore pomenuta tri mjeseca do dana isplate obračunavati kamata koja je jednaka najnižoj kamatnoj stopi Evropske centralne banke uz dodatak od tri procenta poena;
6. *Odbacuje* ostatak zahtjeva podnosioca predstavke za pravičnim zadovoljenjem.

Sačinjeno na engleskom jeziku, u pismenoj formi, dana 5. septembra 2017. godine, na osnovu Pravila 77 stav 2 i 3 Pravilnika Suda.

Hasan Bakırcı
zamjenik registrara

Paul Lemmens
predsjednik